

Notat

Høring om forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter – oppsummering fra virksomheter i universitets- og høyskolesektoren

Universitets- og høyskoleavdelingen i Kunnskapsdepartementet sendte 23. januar ut høringsbrevet til statlige universiteter og høyskoler, Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen og Senter for internasjonalisering av utdanningen. Høringsfristen ble satt til 4. mars, og innen 11. mars hadde 15 høringssvar kommet inn. Følgende svarte på høringen:

1. Universitetet i Bergen (UiB)
2. Høgskolen i Telemark (HiT)
3. Universitetet i Agder (UiA)
4. Universitetet i Oslo (UiO)
5. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
6. Norges musikkhøgskole (NMH)
7. Universitetet i Nordland (UiN)
8. Høgskolen Stord/Haugesund (HSH)
9. Høgskolen i Vestfold (HiVe)
10. Høgskolen i Gjøvik (HiG)
11. Norges Handelshøyskole (NHH)
12. Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT)
13. Høgskolen i Østfold (HiØ)
14. Høgskolen i Hedmark (HiHe)
15. Universitetet i Stavanger (UiS)

Høringssvarene er samlet i egne vedlegg.

Følgende oppsummering er gjort på de ulike spørsmålene:

1. *Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ti svar på dette spørsmålet. Av disse var åtte positive til å etablere overordnede krav til innhold, struktur og

publisering av årsrapport fra statlige virksomheter. UiO mener det er viktig at kravene holdes på et begrenset detaljeringsnivå, mens UiS viser til dagens mulighet for å ivareta institusjonens egenart i rapporteringen, og angir dermed dette som viktig. HSH mener at det ikke bør stilles krav til årsrapporter.

2. *Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ni svar på dette spørsmålet, og alle mener at dette bør publiseres for statlige virksomheter.

3. *Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ni svar på dette spørsmålet, og alle mener at dette kan være hensiktsmessig.

4. *Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ni svar på dette spørsmålet, og alle mener at dette bør være 15. mars. Flere fremhever at dette er nødvendig for å sikre kvaliteten i rapporteringen.

5. *Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ti svar på dette spørsmålet. Av disse mener fire at det ikke er behov for hjelp og veiledning, mens fem ønsker veiledning i forskjellig grad.

6. *Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ni svar på dette spørsmålet. Av disse mener tre at det er hensiktsmessig med en maksimumsgrense, mens flertallet viser til at institusjonene er så ulike at de mener dette er lite

hensiktsmessig.

7. *Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt fem svar på dette spørsmålet. Av disse mener tre at forslaget vil gi et mer strategisk styringsgrunnlag. De andre viser til departementets vurdering, men det påpekes også at det er vanskelig å se at forslaget vil gi et bedre grunnlag enn gjeldende rapportering for UH-sektoren.

8. *Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt åtte svar på dette spørsmålet. Av disse mener sju at det ikke bør være anledning til å gjøre unntak fra kravene, mens en mener at det ikke bør innføres krav jf. spørsmål 1. To viser til at kravene bør være av en slik karakter at det er rom for virksomhetenes forskjellige behov innenfor strukturen.

9. *Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt åtte svar på dette spørsmålet. Tre mener at signatur bør knyttes direkte til leders beretning, to mener at leder/styret må stå inne for hele rapporten, mens UiO mener at signatur bør komme etter framtidsutsiktene.

10. *Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ti svar på dette spørsmålet, og alle mener at det må åpnes for å ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige.

11. I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ni svar på dette spørsmålet. Av disse mener sju at det er hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering, og at den siste kan tas inn i vedlegg. NHH mener at årsrapporten bør ha et strategisk fokus, men at det ikke er hensiktsmessig å gjøre et slikt skille. UiS mener at man ikke bør rapportere på andre føringer ut over sektorens mål, ei heller som vedlegg.

12. Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt åtte svar på dette spørsmålet. Av disse støtter halvparten de anbefalingene som foreslås, mens den andre halvparten mener at anbefalingene ikke gir en rimelig balanse da det vil være omfattende og krevende å gjøre rede for ressursbruk. NTNU mener at kulepunktet om ressursbruk bør fjernes, og UiO vurderer det som krevende å redegjøre for dette på en seriøs måte innenfor en begrenset ramme. Disse høringsinstansene mener at departementet primært bør være opptatt av måloppnåelse.

13. Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

Høringsinstansenes merknader

Av ni svar har fire kommet med innspill: HiNT foreslår at utvikling og tilstand for infrastruktur bør inngå i rapporteringen. For NTNU er forvaltning av eiendomsmasse og aksjeinteresser viktig, og dette foreslås som relevant for hele sektoren. UiO foreslår å legge risikovurderingen under punkt IV inn under de enkelte områdene det er knyttet risiko til. Dette gir i følge UiO en bedre sammenheng mellom aktivitet, utfordringer og tiltak. HiVe foreslår en føring om at rapporteringen er på overordnet nivå og omfatter vesentlige forhold.

14. *Bør vurderingene av fremtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt ni svar på dette spørsmålet. Av disse mener fem at vurderingen av fremtidsutsikter også bør inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket. HSH mener at denne vurderingen bør knyttes til resultatene og målstrukturen i punkt III mens de overordnede fremtidsutsiktene bør inngå i lederkommentarene. NHH, NTNU og UiO mener at det ikke bør være et særskilt krav om en slik vurdering. NHH mener at virksomheter selv vil korrigere sine strategier ved behov og automatisk rapportere på dette i årsrapporten. NTNU mener at det heller skal gjøres rede for hvordan strategiplanen vil påvirke virksomheten på kort og lang sikt.

15. *I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt åtte svar på dette spørsmålet. Av disse mener tre at det bør være en klar sammenheng mellom årsrapporten og sektorvise strategier eller langtidsplaner. NTNU, UiO og HiT mener at en vurdering av rapportene og sektorplaner bør gjøres av departementet. UiS foreslår at virksomhetene i punkt V kan illustrere virksomhetens bidrag til utviklingen beskrevet i sektorplanene.

16. *Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt fem svar på dette spørsmålet. Av disse mener fire at innholdet er hensiktsmessig, mens UiO mener at gjeldende oppsett for ledelseskomentarer er dekkende.

Tre høringsinstanser har oppgitt at de ikke besvarer spørsmålene 16-20 da disse virker å gjelde bruttobudsjetterte virksomheter som ikke følger de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS).

17. *Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?*

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt seks svar på dette spørsmålet. Av disse forutsetter fem at gjeldende regnskapsrapportering i henhold til SRS videreføres, mens den sjette forutsetter at nettobudsjetterte virksomheter ivaretas innenfor videreutviklingen av den foreslåtte oppstillingen.

Tre høringsinstanser har oppgitt at de ikke besvarer spørsmålene 16-20 da disse virker å gjelde bruttobudsjetterte virksomheter som ikke følger SRS.

Tre høringsinstanser oppgir i sine generelle svar til høringen at de ikke ønkser en bevilgningsoppstilling på virksomhetsnivå. Flere oppgir i sine generelle svar at de ikke ønsker ytterligere rapportering ut over dagens krav. Vi viser her til de vedlagte høringssvarene.

18. Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt fire svar på dette spørsmålet. Av disse mener to at oppstillingen gir relevant informasjon til regnskapsbrukerne, mens to mener at man bør videreføre rapporteringen i henhold til SRS.

Tre høringsinstanser har oppgitt at de ikke besvarer spørsmålene 16-20 da disse virker å gjelde bruttobudsjetterte virksomheter som ikke følger SRS.

19. Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

Høringsinstansenes merknader

Avdelingen har mottatt tre svar på dette spørsmålet. Av disse mener to at oppstillingene er fleksible nok. UiS påpeker flere elementer som de mener er viktige å ta tak i. Vi viser her til velagt høringssvar.

Tre høringsinstanser har oppgitt at de ikke besvarer spørsmålene 16-20 da disse virker å gjelde bruttobudsjetterte virksomheter som ikke følger SRS.

20. Har dere konkrete forslag om forbedringer til

- a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?*
- b. Leservennlighet?*

- c. *Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?*
- d. *Andre forhold ved oppstillingene?*

Høringsinstansenes merknader

UiS viser til sine merknader til spørsmål 19. Vi viser her til vedlagt høringssvar.

Tre høringsinstanser har oppgitt at de ikke besvarer spørsmålene 16-20 da disse virker å gjelde bruttobudsjetterte virksomheter som ikke følger SRS.

Vi viser til vedlagte høringssvar hvor virksomhetene i sin generelle besvarelse kommer med øvrige merknader. Dette gjelder HiØ, HSH, HiVe, NMH, NTNU, UiA, UiB, UiN, UiO, og UiS. Generelt legges det vekt på at hensynet til virksomhetenes egenart blir ivaretatt i kravene til innhold.